

Övergripande mål

Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk
Målet innebär - en nolltolerans mot narkotika och dopning, - att minska allt tobaksbruk och förhindra att minderåriga börjar använda tobak,
- att förhindra all skadlig alkoholkonsumtion bl.a. genom att minska konsumtionen och skadliga dryckesvanor.

TIMRÅ KOMMUN
Kommunledningskontoret
2015 -10- 15
Dnr. Dpl.

Långsiktiga mål

Tillgång till narkotika, dopningsmedel, alkohol och tobak ska minska	Barn ska skyddas mot skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak	Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar tidigt med alkohol eller tobak ska successivt minska	Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska	Personer med missbruk eller beroende ska ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet	Antalet döda och skadade på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska	En folkhälsobaserad och restriktiv syn på ANDT inom EU och internationellt
--	--	---	--	--	--	--

Mål under strategiperioden

<p>En effektiv och samordnad alkohol- och tobakstillsyn Under strategiperioden bör - länsstyrelsernas arbete ses över med utgångspunkt i hur arbetet kan effektiviseras och hur metoden med så kallade provköp ska kunna användas i tillsynsarbetet, - konsekvenserna av de nya bestämmelserna i alkohol- respektive tobakslagen följas upp, - arbetet med att stödja tillämpningen av effektiva metoder i tillsynsarbetet intensifieras, - samarbetet utvecklas mellan myndigheter och näringsliv, - arbetet fortgår med att stärka näringsens egenkontroll enligt alkohol- och tobakslagstiftningen.</p> <p>En effektiv brottbekämpning av illegal handel Under strategiperioden bör arbetet fokuseras på narkotikahandlingen men även inriktas på dopningsområdet samt illegal alkohol- och tobaksverksamhet</p> <p>En effektiv bekämpning av illegal försäljning via digitala medier Under strategiperioden bör - samverkan fördjupas när det gäller Internethandeln, - klassificeringsprocessen av nya droger ha fortsatt hög prioritet, - samverkan fördjupas mellan berörda myndigheter för att förbättra bevakning, underrättelsearbete och analys av den illegala försäljningen.</p> <p>En fungerande lokal och regional samverkan och samordning mellan ANDT-förebyggande och brottsförebyggande arbete Under strategiperioden bör -arbetsformer och metoder fortsatt utvecklas för förstärkt samverkan mellan det ANDT-förebyggande och det brottsförebyggande arbetet, - en fungerande samverkan och samordning prioriteras på lokal och regional nivå mellan polis, skola, socialtjänst, och andra berörda aktörer, - en fortsatt satsning görs för att få ett långsiktigt ANDT- och brottsförebyggande samarbete mellan Malmö, Göteborg och Stockholm</p>	<p>Färre barn ska födas med skador orsakade av alkohol, narkotika, dopning eller tobak Under strategiperioden bör - målsättningen vara att blivande föräldrar erbjuds information och vid behov rådgivning om ANDT:s skadeverkningar, - föräldrar med ett risk- eller missbruk få ändamålsenligt stöd eller vård för att undvika att barnet skadas, - vård och stöd förbättras till barn som föds med skador orsakade av ANDT och till deras föräldrar, - kunskapen öka om hur många barn som föds med skador orsakade av ANDT och om deras utvecklingsprognos.</p> <p>Barn i familjer med missbruk, psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning ska erbjudas ändamålsenligt stöd Under strategiperioden bör - tillämpningen av de nya bestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen följas och rutiner för personalens ansvar och befogenheter finnas i samtliga landsting, - det stöd som erbjuds barn som lever i familjer med missbruk, psykisk sjukdom eller psykisk funktionsnedsättning utvecklas, - samverkan på lokal nivå förbättras mellan de yrkesgrupper och verksamheter som möter barn som far illa eller riskerar att fara illa till följd av andra eller eget risk- eller missbruk, - det på nationell nivå säkerställas att kommunernas förebyggande arbete kring barn i behov av särskilt stöd kontinuerligt kartläggs.</p> <p>Ökad kunskap om marknadsföring av alkohol och tobak via digitala medier, samt marknadsföringens effekter på konsumtionen Under strategiperioden bör - en kartläggning genomföras avseende omfattningen av alkohol- och tobaksmarknadsföring via digitala medier, - en kunskapsmanställning av internationell forskning genomföras, - metoder föreslås för löpande övervakning som kan användas av tillsynsmyndigheter för att snabbt kunna spåra och ingripa mot marknadsföring som strider mot gällande lagstiftning.</p>	<p>Minska nyrekrytering till narkotika- och dopningsmissbruk Under strategiperioden bör - samordnade insatser som syftar till tidig upptäckt förstärkas på lokal nivå, - en fortsatt satsning görs på nätverket Krogar mot knark, - metoder utvecklas för att bättre kunna följa utvecklingen för särskilt utsatta grupper och i vissa geografiska områden, - metoder utvecklas för att bättre kunna följa utvecklingen och marknadsföringen av nya droger, - metoder utvecklas för att öka kunskapen och stärka samordningen för att motverka dopningsmissbruket i samhället.</p> <p>Utveckla metoder för att barn och ungdomar inte ska börja använda tobaksprodukter Under strategiperioden bör - metoder utvecklas som har effekt på barns och ungdomars vilja att börja använda tobak, - metoder utvecklas för tidiga insatser för dem som har börjat röka eller snusa, - arbetet med efterlevnaden av reglerna om rökfria miljöer utvecklas.</p> <p>Ökad användning av befintliga verksamma metoder för att skjuta upp alkoholdebuten och minska den skadliga alkoholkonsumtionen Under strategiperioden bör - en fortsatt satsning ske för att minska lagningen, - en fortsatt satsning ske för att ytterligare förbättra efterlevnaden av åldersgränser, - satsningar görs för att minska kopplingen mellan idrott och alkohol, - insatser genomförs för att öka kunskapen om vikten av en alkoholfri uppväxt.</p> <p>En hälsofrämjande skola Under strategiperioden bör grund- och gymnasieskolor få möjlighet att ta del av utbildningsinsatser för att stödja generell skolutveckling och utveckla undervisningen om alkohol, narkotika, dopning och tobak. Utbildningsinsatserna bör ta sin utgångspunkt i förebyggande åtgärder som bygger på forskning och beprövad erfarenhet.</p> <p>Ett ökat deltagande av föräldrar, idéburna organisationer och näringsliv i det förebyggande arbetet Under strategiperioden bör - samarbete och samverkan fördjupas mellan statliga myndigheter, kommuner, landsting och idéburna organisationer och antalet gemensamma verksamheter öka, - en fortsatt dialog föras mellan regeringen, myndigheter och idéburna organisationer, - en dialog med näringslivet påbörjas med syfte att stimulera till fler företagariinitiativ och förbättrad egenkontroll av gällande lagstiftning och frivilligkoder.</p>	<p>Hälso- och sjukvårdens arbete med att förebygga ANDT-relaterad ohälsa ska utvecklas Under strategiperioden bör - hälso- och sjukvården integrera det sjukdomsförebyggande perspektivet i det löpande arbetet vilket ställer krav på åtgärder för att förebygga tobaksbruk och riskbruk av alkohol samt motverka missbruk av narkotika och dopningsmedel, - Socialstyrelsens nationella riktlinjer för det förebyggande arbetet inom områdena tobak och alkohol spridas och tillämpas i hälso- och sjukvården.</p> <p>Minskat riskbruk och intensivkonsumtion av alkohol bland studenter och bland unga vuxna med psykisk ohälsa Under strategiperioden bör - en fortsatt satsning görs för att ge kompetensstöd till studenthälsomottagningar som erbjuder hälsovård till studenter, - ett samordnat stöd utvecklas för kompetens- och metodutveckling av studenthälsans ANDT-förebyggande arbete, - primärvården, psykiatrien samt studenthälsan i större utsträckning nå unga vuxna som har ett begynnande riskbruk.</p> <p>Förutsättningarna för tandvården att arbeta med tobaksprevention bör öka Under strategiperioden bör - förutsättningar ges för tandvården att arbeta med tobaksprevention bl.a. genom ökade utbildningsinsatser för tandvårdspersonal.</p> <p>Förutsättningarna att i ett tidigt skede kunna uppmärksamma och åtgärda ANDT-problem i arbetslivet bör förbättras Under strategiperioden bör - fler arbetsplatser anta och aktivt arbeta utifrån en ANDT-policy med riktlinjer för stöd och behandling för anställda med risk- och missbruksproblem och för en väl fungerande samverkan mellan arbetsgivare och fackliga företrädare, - ett fortsatt nationellt kompetensstöd ges för att vidmakthålla den s.k. riskbruksmodellen, - metoder för att tidigt upptäcka och förhindra alkohol- och narkotikaproblem ges ökad spridning, - en dialog med berörda parter inledas för att identifiera arbetsplatsernas behov av stöd och utbildning i ANDT-frågor, - forskning initieras om kopplingen mellan användning av ANDT och sjukfrånvaro och olyckor på arbetsplatserna.</p>	<p>Tillgång till kunskapsbaserade vård- och stödinsatser ska öka Under strategiperioden bör - en fortsatt satsning på kunskaps- och metodutveckling prioriteras samt kompetenskraven för personal inom missbruks- och beroendevården preciseras, - ökad prioritet ges till att säkerställa att erbjudas vård till dem som har svårt att få sina vårdbehov tillgodosedda - det gäller t.ex. personer med samsjuklighet, - stöd och vårdinsatser vidareutvecklas som är särskilt anpassade för kvinnor, - former utvecklas för att tillvarata brukarnas erfarenheter.</p> <p>En tydligare och mer ändamålsenlig ansvarsfördelning mellan huvudmännen för missbruks- och beroendevården ska uppnås Under strategiperioden bör - Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd för hälso- och sjukvård och socialtjänst länkas samman, - en ökad samverkan mellan samtliga länkar i vårdkedjan komma till stånd.</p> <p>Regionala och lokala skillnader i kvalitet, tillgänglighet och resultat ska minska Under strategiperioden bör - insatser för att få till stånd en väl fungerande tillsyn prioriteras, - arbetet med att utveckla öppna jämförelser inom missbruks- och beroendevården slutföras för att främja kvalitetsutveckling och öka möjligheten till vård på lika villkor.</p>	<p>Antalet döda och skadade i trafiken på grund av alkohol och andra droger ska minska Under strategiperioden bör - strukturer för samverkan mellan polismyndighet, kommuner, beroendevård, länsstyrelsen och trafikmyndigheter fortsätta att utvecklas, - användandet öka av alkohol och liknande teknik som kan hindra påverkade förare från att köra, - statistiken inom trafikområdet bli mer tillförlitlig och jämförbar över tid, - kunskapen öka om rattfylleriets omfattning och om förarens användning av narkotika.</p> <p>Antalet döda och skadade på grund av alkohol-, narkotika- och dopningsrelaterat våld ska minska Under strategiperioden bör - kunskapen om det alkohol-, narkotika- och dopningsrelaterade våldets omfattning och karaktär öka, - kunskapsbaserade arbetsmetoder för att minska den alkohol-, narkotika- och dopningsrelaterade våldsbrottsligheten ges ökad spridning.</p> <p>Dödligheten bland ungdomar och unga vuxna på grund av alkoholförgiftningar och experimenterande med droger ska minska Under strategiperioden bör - kunskapen om bakomliggande orsaker till akuta dödsfall öka, - rutiner för samverkan mellan akutvård och missbruks- och beroendevård förbättras.</p> <p>Medvetenheten i hela befolkningen om ANDT-användningens effekter på hälsan bör öka Under strategiperioden bör nya forskningsresultat om alkoholens, narkotikans, dopningens och tobakens hälsoeffekter kommuniceras till befolkningen.</p>	<p>Aktivt verka för att FN-konventionerna på narkotikaområdet efterlevs En särskild utredare har utsetts för att kartlägga Sveriges internationella engagemang och genomföra det internationella narkotikasamarbetet. Under strategiperioden bör utredningens förslag behandlas.</p> <p>Aktivt verka för att EU:s och WHO:s strategier avseende alkohol och hälsa genomförs Under strategiperioden bör Sverige - särskilt medverka till genomförandet av EU:s strategi för att minska alkoholens skadeverkningar och den globala strategins mål och vägledande principer, - inom ramen för WHO:s Europaregions arbete medverka till att ta fram en plan för hur den globala strategin ska genomföras.</p> <p>Aktivt verka för att WHO:s ramkonvention om tobaks kontroll efterlevs Under strategiperioden bör Sverige - medverka vid framtagandet av riktlinjer och protokoll för ramkonventionen om tobakskontroll genomförande, - aktivt verka för ett förstärkt konsumentskydd och ett tydligare regelverk vid översynen av EU:s tobaksdirektiv.</p> <p>En ökad samordning och prioritering av det nordiska samarbetet inom ANDT-området Under strategiperioden bör - en kartläggning av pågående projekt och engagemang inom det nordiska samarbetet genomföras, - ett flaggskeppsprojekt om unga, alkohol och narkotika genomförs inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen och Nordliga dimensionens partnerskap för hälsa och socialt välbefinnande.</p>
---	---	--	---	---	---	---